

STOA zinātniskā lekcija: Vai iespējama nākotne bez naftas?

- Nobela prēmiju laureāti piedāvā veidus kā samazināt oglekļa emisijas
- Elektronisko mašīnu nākotne
- Lekcijas norises fotoreportāža

Vai iespējama nākotne bez naftas? Tas bija jautājums, kas otrdien, 7.decembrī kopā pulcēja deputātus, uzņēmējus un Nobela prēmijas laureātus ikgadējā Zinātnes un Tehnoloģiju iespēju novērtējuma grupas (STOA) zinātniskajā lekcijā. Eksperti un citi lekcijas dalībnieki kopā apsvēra veidus, kā Eiropa varētu samazināt savu naftas patēriņu un vai nākotnē patiesi būtu iespējams iztikt bez tās pavisam.

Klimata pārmaiņu samazināšanas tehnoloģijas, elektriskās mašīnas, sēra daļiņas sēra atmosfērā un metanols tika pieminēti kā iespējamie veidi samazināt klimata izmaiņas.

Atklājot lekciju, vācu deputāte Silvana Koha-Mērīna (EPP), par STOA grupu atbildīgā Parlamenta viceprezidente uzsvēra tādu transporta līdzekļu nozīmīgumu un priekšrocības, kuri darbojas bez naftas produktu izmantošanas. Viņa jo īpaši uzslavēja elektriskās mašīnas un atzīmēja, ka 99% no visiem automobiļiem, kuri tiek pārdoti Eiropas Savienībā joprojām izmanto iekšdedzes dzinēju. STOA priekšsēdētājs Pauls Rūbigs (EPP, Austrija) uzsvēra, ka izmaiņām jābūt arī daļai no Eiropas 2020 stratēģijas par ieguldījumiem videi draudzīgās tehnoloģijās. Viņš teica, ka STOA pašreizējās prioritātes ir ekoloģiski efektīvs transports, ilgtspējīgi resursi un ar tiem saistītie ētikas jautājumi.

Pēc 10 gadiem - Eiropā bez naftas

Šajs Agasi, organizācijas "Better Place" dibinātājs un direktors, kurš saskaņā ar žurnāla "Foreign Policy" klasifikāciju ir viens no pasaules 100 ietekmīgākajiem domātājiem, stāstīja par elektrisko automašīnu priekšrocībām. Viņš norādīja, ka "Eiropai būs jāiztiek bez naftas jau tuvāko 10 gadu laikā, starp 2015. un 2020. gadu. Tas ir neizbēgami. Mēs nemainīsimies globālās sasilšanas dēļ, bet gan tāpēc, ka nafta kļūs pārāk dārga."

Viņš atgādināja, ka pirms naftas cena bija 10 dolāri par barelu desmitgades sākumā, tagad tie ir jau gandrīz 100 dolāri par barelu un, ja Ķīna nebeigs ražot automašīnas, tie būs 230 dolāri par barelu jau pēc dažiem gadiem."

Agasi kungs uzsvēra, ka Ķīna ir jau sākusi ieguldīt elektriskajos automobiļos. "Eiropai ir divas iespējas: izmantot iespēju un mainīties pirmajai, aizstāvēt savu lomu tirgū kā pirmajai automobiļu ražotājai pasaulē ar 30% no tirgus, vai gaidīt, kad Ķīna to apsteigs."

Samazināt CO2 emisijas par 40%

1995. gada Nobela prēmijas laureāts ķīmijs Pauls Krutzens, kurš izdomāja terminu "Antropocēns", kuru daži zinātnieki izmanto, lai raksturotu pašreizējo periodu Zemes vēsturē, kad cilvēka darbība ir būtiski ietekmējusi Zemes ekosistēmu, norādīja uz 20.gs cilvēces attīstības sekām, proti, ka iedzīvotāju skaits ir četrkārtšojies, pilsētu teritoriju plašumi - desmitkārtšojušies, rūpniecības produkcijas apjomi pieauguši 40 reizes, bet izmantotās enerģijas apjomi - 16 reizes. Tā rezultātā, cilvēka radītās CO2 emisijas ir divreiz lielākas nekā dabā "paredzēts". Viņš teica, ka, lai novērstu nopietnas sekas, mums būtu jāsamazina CO2 emisijas par 40% un slāpekļa oksīda par 70 līdz 80%".

Viņš ir arī piedāvāja paša izstrādātu rīcības plānu "avārijas gadījumam", lai glabātu pasauli. "Mēs varētu atbrīvot sēra daļiņas atmosfēras augšējos slāņos, lai atdzēsētu pasaules klimatu," Prof. Krutzens ierosināja. "Šis absurds darbojas, un ja mēs nevaram ierobežot emisijas, mums vajadzēs darīt kaut ko traku. Tā nebūtu laba pieredze, bet varbūt mēs būsīm spiesti to darīt. Un likumdevējiem vajadzētu sākt to pārdomāt".

Zemu oglekļa emisiju tehnoloģijām nepieciešamas investīcijas

Pēcpusdienas lekcijā tika pārrunāta elektrisko mašīnu, eko-mobilitātes un jaunu enerģijas avotu aktualitāte.

Deputāts Malkolms Hārbors, STOA grupas priekšsēdētāja vietnieks, (ECR, Apvienotā Karaliste) norādīja: "Mums ir jāaicina valsts iestādes veicināt zemu oglekļa emisiju tehnoloģiju attīstību. Mums ir nepieciešama vienošanās par elektrisko transportlīdzekļu standartizāciju: vienotus standartus mašīnu uzlādēšanas stacijām, savienojumiem, augstas intensitātes uzlādes stacijām, akumulatoriem un to savienojumiem. Bateriju savstarpēja aizvietojamība arī ir svarīga."

Professors Džordžs Olahs, 1995. gada Nobela prēmijas laureāts ķīmijā, no Dienvidkalifornijas univeristātes, kurš piedalījās lekcijā caur video, runāja par tehnoloģisko oglekļa ciklu, kurš balstīts uz metanola ekonomiku ilgpējīgai nākotnei. Viņš arī uzsvēra, ka tā kā Saule ir visu enerģiju avots, cilvēcei nepastāv risks palikt bez enerģijas. Jautājums ir par to, kā mēs enerģiju iegūstam, uzglabājam un nododam."

Profesors uzsvēra, ka pēc 3 miljoniem gadu daba aizstās fosilo kurināmo rezerves. Taču, imitējot dabu, cilvēki varētu atkārtot CO2 ciklu, paātrinātā veidā (antropogēnais CO2 cikls): mēs varētu CO2 satvert atmosfērā un pārvērst to metanolā, ko var izmantot kā kurināmo.

Viņš nobeidza savu uzrunu, sakot, ka "Ir pienācis laiks rast jaunus risinājumus, lai nākamajam paaudzēm nodrošinātu kurināmo."